

Urindränerande spalt

Urindränerande spalt är en golvkonstruktion som används i djurstall, huvudsakligen i boxar för tillväxtgrisar och slaktgrisar, för att leda bort urin och annan vätska.

Golvytan i ett djurstall kan delas in i en liggyta och gödselyta. Tillsammans utgör dessa totalytan i en box eller avdelning. Fast golv räknas som liggyta medan gödselspalt räknas som gödselyta. Urindränerande spalt, eller miljöspalt, kan ibland användas

för att komplettera dräneringen inne i djurutrymmet. Beroende på vilket djurslag det gäller kan en del av liggytan bestå av urindränerande spalt och räknas in som liggyta, men spaltbredden får högst vara 11 millimeter. En urindränerande spalt består

oftast av betong eller plast, där springorna är smalare än gödselspalt för att säkerställa att bara vätska släpps igenom och inte träck. En gödselspalt är en golvkonstruktion där springorna är breda för att släppa igenom både urin och träck.

Syfte och funktion:

- Minskad ammoniakavgång. När urin och träck blandas kan ammoniak produceras. Genom att urin snabbt rinner bort minskar kontakttiden mellan urin och träck, vilket begränsar bildningen av ammoniak.
- Bättre stallmiljö. Förbättrad hygien genom torrare och renare golv om urindränerande spalten fungerar som tänkt.
- Effektiv gödselhantering. Separation underlättar lagring och behandling av urin och fast träck i vissa system.

Konstruktion:

- Spalten består oftast av betong eller plast där spaltbredden får högst vara 11 millimeter, för att bara släppa igenom urin och inte fast träck.
- Urinkanal eller tank finns under spalten som leder bort vätskan.

Fördelar:

- Förbättrad hygien genom torrare och renare djurmiljö om urindränerande spalten fungerar som tänkt.
- Minskad lukt.
- Kan bidra med en lägre ammoniakförlust.

Utmaningar:

- Dyr byggkostnad då det kräver ett mer avancerat system och separat urinhantering.
- Kräver noggrann och regelbunden rengöring för att inte träck och halm ska täppa igen springorna.
- Igentäppta springor ger ökad ammoniakavgång och sämre stallmiljö.
- Kräver god design för att fungera effektivt (lutning, placering, rengöring med mera.)

KUNSKAPSNÄV:

ANIMALIEPRODUKTION

Referenser: Gård och Djurhälsan Stalltips: Stallmiljö och ventilation. Greppa Näringen Checklista – risker och förslag

till motåtgärder: Ammoniakförluster i grisstallar. Skiold. Slaktsvin. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd

(SJVFS 2019:20) om grishållning inom lantbruket m.m. SJVFS 2023:33, saknr L106. (2025-06-11)